

Verlag Gemeentelijke ErfgoedCommissie Kortenberg (Geck!) 24 september 2019

Aanwezig: Lien Beets, Chris Borgions, Danny Claes, Kristien Goeminne, Kristien Hermans , Walter Sevenants, Henri Vannoppen

Verontschuldigd: Nele Beyens, Johan Bonnast, Johan Grootaers, Paul Van Leest

Werking erfgoedcommissie

- Goedkeuring verslag vergadering 25 juni 2019
Het verslag wordt door de leden goedgekeurd.

Bestuur & beleid

- Adviesraden: afsprakennota, statuten & huishoudelijk reglement
De statuten en huishoudelijke reglementen van de adviesraden, waaronder deze van de erfgoedcommissie, werden op de gemeenteraad van 2 september 2019 goedgekeurd. In de loop van 2020 zal nog een vormelijke uniformisering tussen de statuten/huishoudelijke reglementen van de adviesraden doorgevoerd worden. De inhoud van de statuten en huishoudelijk reglement van de erfgoedcommissie zal daarbij niet wijzigen.
- Meerjarenplanning
Het CBS is volop bezig met het opstellen van de meerjarenplanning van de gemeente Kortenberg. In deze meerjarenplanning geeft het bestuur vorm aan het beleid dat ze de komende legislatuur wenst uit te voeren. Iedere adviesraad krijgt de gelegenheid om een advies uit te brengen over de onderdelen van het meerjarenplan waarin zij gespecialiseerd zijn.
Op 4 oktober 2019 ontvangen de adviesraden een conceptversie van het meerjarenplan met een officiële adviesvraag. Binnen de 30 dagen dient de adviesraad een advies uit te brengen conform de afsprakennota, dus uiterlijk 4 november.
Op dinsdag 8 oktober om 20 uur wordt een plenaire sessie georganiseerd met de Milieuadviesraad (MAR), Erfgoedcommissie (Geck!), Gecoro, Landbouwrapad en Wereldraad. De bevoegde schepenen zullen een toelichting geven over hun beleidsdomein. Na de plenaire sessie, is er tijd en ruimte voorzien om als adviesraad aan het werk te gaan voor het formuleren van een advies. De schepenen blijven ter plaatse om meer duiding te geven indien dit wenselijk is.
De erfgoedcommissie wijst erop dat erfgoed met alle beleidsdomeinen te maken heeft en vraagt hiermee rekening te houden in de organisatie van deze adviesaanvraag en de opstelling van de meerjarenplanning.
- Oprichting IOED: stand-van-zaken
De gemeente Kampenhout, Herent en Kortenberg hebben hun principiële goedkeuring gegeven om samen een IOED op te richten. De gemeente Kampenhout zal hierbij als trekker optreden.
Op 22 oktober 2019 om 19u (lokatie nog te bepalen) wordt een stakeholdersvergadering georganiseerd waarbij de visie, het programma en de werking van de IOED zal besproken worden. Daarbij worden best de leden van de erfgoedcommissie (cf. de vertegenwoordigers van het Erfgoedhuis, Natuurpunt en de Landbouw) en de kerkfabrieken uitgenodigd. Het lijkt

niet aangewezen om individuele personen (architecten, notarissen, eigenaars van waardevol erfgoed, ...) op deze vergadering uit te nodigen.

- Abonnement Monumentenwacht en de erkenning van de kapellen als waardevol erfgoed op provinciaal niveau

Op 12/08/2019 werd de vraag gesteld vanuit de provincie of de gemeente haar kapellen wil erkennen als waardevol erfgoed. Uit dit mailverkeer blijkt dat dit noodzakelijk zou zijn opdat deze zouden opgenomen kunnen worden in het abonnement van Monumentenwacht en in aanmerking van komen voor een provinciale subsidie voor waardevol erfgoed met een publieke functie.

De gemeente heeft reeds een abonnement bij Monumentenwacht voor 7 “monumenten” (de 5 kerken, de kapel Negenhoek te Kortenberg en de kapel O.L.Vrouw van bijstand in Erps-Kwerps). Indien men lid is kan men jaarlijks tegen betaling inspecties laten uitvoeren voor het onderhoud en beheer. Vaak is bij een aanvraag tot subsidie een lidmaatschap bij Monumentenwacht vereist.

Ondertussen is de gemeente eigenaar van 17 kapellen en zou het lidmaatschap moeten herzien worden. Het is niet duidelijk of dit al gebeurd is en voor welke monumenten. Dit werd door de gemeentelijke uitvoeringsdiensten wel als variapunt voorgelegd aan het CBS van 22/05/2019. Op het college van 21/08/2019 werd in een variapunt reeds akkoord gegeven om deze kapellen te erkennen als waardevol erfgoed. Er werd echter geen collegebesluit teruggevonden. Dit punt zou ook besproken worden op de provinciale commissie die de deputatie hierin adviseert en zou samenkomen op 13/09/2019. De ondersteunend ambtenaar stelde op 24/09 de vraag aan de provincie wat er werd beslist op de vergadering van 13/09, maar mocht nog geen antwoord ontvangen.

De ondersteunend ambtenaar van de Erfgoedcommissie zoekt dit verder uit. De erfgoedcommissie wenst hierin om advies gevraagd te worden vooraleer beslissingen worden genomen.

De erfgoedcommissie adviseerde in haar Memorandum 2018-2023 om de haalbaarheid en wenselijkheid na te gaan voor het afsluiten van een abonnement op Monumentenwacht voor de panden op het Monumentenplan Kortenberg. Dit is een aspect dat in het kader van de adviesaanvraag voor de meerjarenplanning mee genomen wordt.

- Subsidiereglement “Ondersteuning bij het waarderen en het behoud van waardevol onroerend erfgoed met een publieke functie in Vlaams-Brabant” provincie Vlaams-Brabant

Het subsidiereglement van de provincie Vlaams-Brabant voor “Ondersteuning bij het waarderen en het behoud van waardevol onroerend erfgoed met een publieke functie in Vlaams-Brabant” bepaalt dat onroerend erfgoed voor subsidie in aanmerking kan komen mits dit eerst als waardevol wordt erkend door de provincie.

Een dergelijke erkenningsaanvraag werd reeds ingediend en verkregen voor de kapel in de Lelieboomgaardenstraat.

De erfgoedcommissie wijst erop dat dit een tussenliggend niveau van waardebepaling van onroerend erfgoed genereert, naast het Monumentenplan van Kortenberg op gemeentelijk niveau én de inventarissen van onroerend erfgoed op Vlaams Gewest niveau. Dit maakt de zaak voor alle betrokken organisaties (besturen, administraties, adviesraden, ...) én vooral de burger nog ingewikkelder. De erfgoedcommissie pleit voor eenvoud en transparantie.

Daarom stelt ze voor om dit aan te kaarten bij de provincie (gedeputeerde Tom Dehaene, verantwoordelijk voor erfgoed).

Voorstel kan zijn dat voor gemeenten met een lokaal monumentenplan geen nieuwe erkenningsronde op provinciaal niveau hoeft. Wel blijft de noodzaak om op provinciaal niveau i.f.v. subsidietoekenning na te gaan of de werken van de subsidieaanvraag werkelijk de erfgoedwaarden van het monument ten goede komen.

(ver)nieuw(d)e dossiers – (pre)-advies

- **KO Leuvensesteenweg 421 (code 4/3) - advies**

Het pand staat in het Monumentenplan Kortenberg gekwalificeerd als code 4 (gebouw) en code 3 als architecturaal geheel met de omliggende panden.

De aanvraag betreft het aanbrengen van lichtreclame voor een dokterspraktijk aan de voorgevel. Het betreft een zwart paneel van 5x0,6 meter met witte lichtgevende letters voor het pand aan de Leuvensesteenweg 421 en een kleiner signalisatiebord van 80x80 cm aan de zijde van de Stationsstraat.

Advies uiterlijk 9 november 2019.

De erfgoedcommissie stelt dat publiciteit en signalisatie die zichtbaar is vanop het openbaar domein een belangrijke impact heeft op de identiteit van onze gemeente in het algemeen en op het beeldbepalend karakter van ons waardevol erfgoed in bijzonder. Daarom is het belangrijk dat dergelijke aanvragen niet alleen voor code 1, 2 en 3 gebouwen/architecturale gehelen worden geadviseerd, maar ook voor code 4 en 5.

Op Vlaams niveau is de algemene wet- en regelgeving m.b.t. publiciteit en wegwijzers openbaar domein en privé-domein van kracht. Men stelt echter vast dat deze in de praktijk niet steeds wordt toegepast en gehandhaafd.

In Kortenberg is geen gemeentelijk reglement of verordening m.b.t. deze materie van kracht. Dit is bijvoorbeeld wel het geval in de stad Mechelen. Een dergelijke regelgeving is misschien wenselijk, maar overstijgt het domein “onroerend erfgoed”.

Wel kan een afwegingskader voor de erfgoedcommissie en de gemeentelijke diensten handig zijn dat gebruikt kan worden in de evaluatie van dergelijke aanvragen m.b.t. waardevol onroerend erfgoed. We denken hierbij aan:

- De grootte van het publiciteits- of signalisatiepaneel moet op maat zijn van de maatvoering van het pand.
- De locatie van het publiciteits- of signalisatiepaneel moet zich logisch inpassen in de configuratie van het pand.
- Gebruik van sobere kleuren, in harmonie met de kleurstelling van het pand.
- Gebruik van indirecte verlichting. Bij voorkeur losse letters die langs achteren verlicht worden.

De erfgoedcommissie werkt een voorstel tot afwegingskader uit en zal dit op de volgende vergadering verder bespreken en toepassen op dit dossier.

- **EK Lelieboomgaarden Sint-Jozefkapel (code 3/nvt)**

De ondersteunend ambtenaar heeft een prijsvraag uitgestuurd naar 3 partijen. Twee partijen hebben een offerte ingediend: IGO en Woonrenovatie. De offerte van Woonrenovatie is

conform het bestek. De offerte van IGO is niet conform het bestek. De ondersteunend ambtenaar vraagt een nieuwe offerte aan bij IGO die conform het bestek moet zijn opdat de offertes met elkaar kunnen vergeleken worden.

De erfgoedcommissie zal nagaan of en hoe de kostprijs geoptimaliseerd kan worden.

Op basis van de offertes kan de gemeente een subsidieaanvraag indienen bij de provincie. De subsidie bedraagt 35% op de werken uitgevoerd door een erkende aannemer, met een maximum van 875 euro bij een totaal kost kleiner of gelijk aan 8.750 euro.

De ondersteunend ambtenaar gaat na wat de kostprijs was van de renovaties uitgevoerd door IGO aan andere kapellen in Kortenberg (vb. Vissegatstraat/Silsomstraat).

- EK Everbergstr – Kwerpsebaan Tuinpaviljoen

Het CBS vraagt aan de erfgoedcommissie om een bouwhistorische opname en waardenstelling uit te voeren, waarbij ook rekening wordt gehouden met de bouwfysische toestand.

Het pand werd ondertussen bezocht en gefotografeerd. Op de volgende vergadering zal het conceptrapport van de bouwhistorische opname en waardenstelling voorgesteld en besproken worden.

- [REDACTED] – pre-advies

De eigenaars zijn langs geweest aan het infoloket van de dienst RO met de vraag of de huidige dakbedekking mag vervangen worden door leien en dit n.a.v. de plannen om het dak te isoleren.

Het pand staat als code 3 (gebouw) en code 2 (architecturaal geheel) gekwalificeerd in het Monumentenplan Kortenberg. Het pand dateert uit de 17de/18de eeuw en heeft momenteel een dakbedekking van golfpannen (19de eeuw).

Leien werden in de 17de – 18^e eeuw als dakbedekking gebruikt, maar enkel voor de zeer voorname gebouwen. Het is niet gekend welke dakbedekking dit pand had in de 17de/18de eeuw.

Het is niet bekend hoe de initiatiefnemer de dakisolatie wenst aan te brengen en welke ingrepen (vernieuwing dakgebinte, verhogen dak, ...) hiermee gepaard zullen gaan.

De erfgoedcommissie stelt voor om het pand te bezoeken om de initiatiefnemers ter dege te kunnen adviseren.

- ME Sint-Antoniustraat 17 (code 4/3)

Het pand staat als code 4 (gebouw) en code 3 (architecturaal geheel) gekwalificeerd in het Monumentenplan Kortenberg.

Het CBS heeft op 4 september 2019 een omgevingsvergunning voor dit pand verleend voor volledige sloop en nieuwbouw van een apotheek.

Ondanks het feit dat dit een architecturaal geheel code 3 betreft, werd de erfgoedcommissie niet geïnformeerd over deze omgevingsvergunningsaanvraag en heeft dus geen advies kunnen uitbrengen.

Na evaluatie van het vergunde ontwerp stelt de erfgoedcommissie dat de nieuwbouw duidelijk afbreuk doet aan de beeldkwaliteit van die zijde van het dorpsplein (cf. parochiezaal, pastorie en kerk).

Lopende dossiers – stand van zaken

- EK Curegemstr 18 (code 3/nvt)
De omgevingsvergunning is verleend onder voorwaarden. Het advies van de erfgoedcommissie werd als voorwaarden in de vergunning opgenomen. De erfgoedcommissie vraagt om na te gaan of de uitvoering van de werken conform deze voorwaarden verlopen.
- KO Leuvensesteenweg 186 (Drie Koningen) (code 2/3)
De initiatiefnemer heeft een nieuwe architect aangesteld. Alle informatie werd door de ondersteunend ambtenaar aan deze bezorgd.

Publiekswerking en ontsluiting

- Openmonumentendag
De Openmonumentendag in de Rijckelenberghoeve was een groot succes. Ca. 400 bezoekers.

Varia

- Henri vraagt aandacht voor de kapel op het Galgeveld te Erps-Kwerps.

Volgende vergadering: dinsdag 29 oktober 2019 (onder voorbehoud) om 20u00 Administratief Centrum